Do Võ Văn Thăng sưu tầm và giới thiệu Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

NGÀY THỨ TƯ 21 JUIN 1933 — MỖI SỐ 1 $506 — NĂM THỨ 26 — SỐ 4415

Lục tỉnh tân văn

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard — SAIGON

Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

CHỦ-NHIỆM: LAM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
Rue Tronchet — PARIS (VIIIe)

DEPOT LÉGAL
INDOCHINE
1933

CHÚNG TA CHỚ VỘI MỪNG

LÚA LÊN GIÁ
lúc nầy nông-dân ta còn khốn-đốn hơn nữa

Chúng tôi mấy bữa trước đây có trích trong tập « Bản-nguyệt kỷ-yếu » của Phong Cảnh-nông Nam-kỳ vài đoạn thơ của các điền-chủ ở Hậu-giang gởi đến để bày tỏ cảnh cùng-khổ, khốn-đốn đáng thương-tâm, dau đớn của nông-dân.

Chúng tôi xin trích lại cho độc-giả để thấy những nỗi thương-tâm đau đớn ấy.

Thơ của ông Nimbeau, điền-chủ ở tỉnh Rạchgiá có một đoạn nói rằng : « Nhiều người nhà-quê đã phải bớp bụng, ăn mỗi ngày một bữa cơm mà thôi. Bây giờ không ai cho họ vay mượn nữa cả. Ở thôn-quê bọn trộm cướp đã bắt đầu tung-hoành. »

Thơ của một vị lương-y bổn-quốc là ông Phạm-van-Ngởi ở Sadec : « Nhiều nông-dân ta đang ở vào cái cảnh khốn cùng dữ tợn, và chỉ ăn một ngày có một bữa cơm. Họ đang bị tìm bắt, vì không thuế thân không nổi. »

Ông Lê-quang-Nhơn điền-chủ ở Long-xuyên cũng cho hay rằng lúa ở hạt ấy mắt giá đến 65 %, theo cái giá hồi trước.

Đó là đại-khái ba cái thơ của ba người ở ba chỗ khác nhau gởi đến cho phong Cảnh-nông Nam-kỳ. Thật thế, có nhiều chỗ nông-dân còn khốn-khổ hơn những lời đã bày tỏ trong mấy bức thơ ấy nữa.

May thay, trong tuần-lễ vừa qua, lúa đã bắt đầu lên giá. Lúa lên giá từ 1$87 tới 1$93 một tạ. Đó là theo giá lúa tại phong Thương-Mãi, chớ ở ngoài, có nhiều chủ mua bán lúa gạo mua tới 2$00 một tạ. Chúng tôi sau khi hay tin nầy, lật-đật đăng tin cho độc-giả quốc-dân hay sớm hơn ai hết.

Lúa đã lên giá, lúa đã lên giá ! Lúa sẽ giữ giá đó mà lên hoài chăng ? Dầu sao đi nữa, lúc lúa đang bắt giá nầy, có nhiều người đã hỏi với nhau : « Có phải đó là cái triện-chứng rằng xứ Nam-kỳ nầy sẽ qua khỏi thời cơ khủng-hoảng về nông-nghiệp chăng ? »

Những người hỏi đó là theo phái lạc-quan. Họ qua tin rằng hễ lúa lên giá được, tức là bọn nông-dân ta khỏi khốn-cùng đói khát. Lúa lên giá sẽ thay đổi được tình thế khốn-đốn của nông-dân.

Chúng tôi không phải là những người, bất kỳ việc gì, cũng đòm bàng cặp mắt bi-quan cả đâu. Song chúng tôi xin nhắn ai theo phái lạc-quan và những ai thấy lúa lên giá hãy khoan vội mừng đã. Lúa lên giá, chúng ta chớ vội mừng. Vì sao ? Chúng tôi sẽ trưng bằng cớ hiển nhiên ra sau đây. Lúa lên giá lúc nầy, chính là nông-dân phải chịu lắm phần khốn-đốn hơn nữa.

(Coi tiếp qua trương nhì).

GẠO ĐÔNG DƯƠNG Ở BÊN PHÁP SẼ KHỎI BỊ CÁI THUẾ 2 QUAN 100 KI-LÔ CHĂNG ?

Ủy ban tài chánh của Hạ-nghị-viện, theo lời xin của ông Paul Reynaud, đã định kêu nài bỏ cái thuế 2 quan mỗi trăm ki-lô gạo Đông-Dương nhập cảng bên Pháp, là thuế mà trước kia có kẻ xin lập.

Nếu cứ 100 ki-lô gạo mà bị đánh thuế nhập cảng 2 quan, thì Đông-Dương ta bị thiệt hại không nhỏ. Ủy-ban tài chánh của Hạ-nghị viện đã chịu bỏ thuế ấy rồi, không biết sau nầy Hạ-nghị-viện sẽ chịu bỏ hay chăng ?

QUAN TOÀN-QUYỀN PASQUIER ĐÃ VÀO NAM-KỲ

Quan Toàn-quyền Pasquier đã ở Dalat vào tới trong nầy tối hôm kia, vào lối 7 giờ, có quan hầu cận theo.

Nghe nói quan Toàn quyền, vì sẽ phải tiếp các nghị-viên quan-hạt, thanh phố canh - nông, thương mãi, v. v. nên sẽ ở trong nầy khá lâu mới trở ra Bắc.

Một cây điệp ngã chận đường xe điện chạy

Chiều Chúa-nhựt, trong trận mưa to ở Saigon và các vùng lân cận, có một cây điệp lớn, ở gần đường rầy xe điện ở Gia-định ngã xuống, một phần cái cây nằm chận ngang đường rầy còn một phần nữa đè hai cái phố gần đó, làm day điện trên đường xe điện lấy dứt cả.

Nhơ những người giúp việc sở xe điện kheo phòng ngừa trước nên kẻ qua người lại không ai đạp nhằm những sợi dây dứt ấy cả.

Cái cây ấy ngã, chỉ làm cho đường rầy bị nghẽn xe điện chạy không được, và làm cho hai con phố bị sập mọc hết một phần.

Liền khi xảy ra tai nạn, ông Thanh-tiên Chánh Cảnh-binh Gia-định có đến mời coi có ai bị thương tổn không.

Hay « ê kíp » cứu-tế, cưa, đốn cây điệp ấy rồi kéo qua một bên. Xe điện đã chạy được như cũ.

HƠN TẤM NGÀN ĐỒNG CỦA SỞ BÁCH-PHẦN BIỂN ĐI ĐÂU ?

Chúng tôi mới tiếp được tin rằng hơn tấm ngàn đồng bạc của một sở Bách-phần ở Hậu-giang biển đi đâu mất. Số tiền nầy vẫn để trong tủ sắt. Tủ sắt ấy vẫn để tại sở mà là nhà của ông chủ sở nữa.

Người ta tinh nghi cho một người trong sở lấy. Hiện nay còn đương điều-tra riết lắm. Chúng tôi không muốn làm trở ngại sự làm việc của các nhà chuyên trách. Dợi tin rõ ràng chắc chắn vì đâu mà mất, thủ phạm là ai chúng tôi sẽ cho độc-giả hay liền.

Đó tin của một vị bổn báo thông tin

ÔNG VUA BỊ PHẾ TRỞ LẠI KHEN NGỢI NGƯỜI ĐANG CAI-TRỊ XỨ CỦA MÌNH

Từ khi vua Guillaume II bị phế, đem thân lưu lạc đất khách quê người, thì nước Đức đã về tay nhiều người cai trị.

Mới đây, phế đế Guillaume II, ở Londres, trong khi tiếp chuyện với một phóng-viên của báo London Evening Standard, có tỏ ý ngợi khen Hitler là thủ - tướng nước Đức hiện thời, ngợi khen vì công việc làm của ông đã cách-mạng cả nước Đức.

Phế đế Guillaume II có nói rằng Hitler đã làm những việc từ xưa đến nay, trong lịch-sử dân Đức, không có ai làm được cả.

Ở biên-giới Mânchâu-Sibérie

Một chuyến xe-lửa trật đường rầy

Berlin, 18 Juin. — Chuyến xe-lửa tốc-hành, chạy ngang xứ Sibérie (transsibérien) đã trật đường rầy ở gần ga Mân-châu-Lý, tại biên-giới Mân-châu và Sibérie. Năm hoa-công đã lật qua một bên đường. Khi xe lấy về được tới Mân-châu-Lý thì người ta xem xét kỹ mới thấy rằng trên xe có đầy dạn súng và đầu trái nổ vang trùng. Hiện thời các nhà chuyên trách đang điều tra coi xe lấy bị chúng mưu bắn và làm lật, hay là chỉ đồ súng đạn nổ ở giữa đường.

Màn bí-mật một vụ án mạng sắp bị vén

Vợ kẻ bạc mạng đã đâu cáo tại phòng Biện-lý Cantho

Cantho. — Một vụ án mạng sắp vén màn bí-mật tại làng Đại-Hưng thuộc về quận Phụng-Hiệp (Cantho) Nguyên do vụ án mạng nầy, theo như chúng tôi đọ hỏi tại chỗ, thì trước vì tại sự thù-hiềm, sau vì tại sự ỷ quyền mà ra.

Trước khi gây ra việc ăn mạng

Cách đây không bao lâu có một tên linh đồn ở tại làng Đại-Hưng bị tình nghi là dám ham một đứa con gái con nhỏ. Tên linh đồn ấy bị hương-quản bắt giải ra tòa Cantho. Quan Biện-lý xét không có bằng cớ xác-đáng nên ra linh tha tên linh nầy để bụng rằng vì hương-quản kia muốn hại và nên mới bắt và giải tòa. Mới thu cùng bắt đầu gây ra tư đo. Về tới làng, vài ngày sau, tên linh nói trên đây xách súng đi kiếm vị hương-quản kia để bắn.

Khi gặp vị hương-quản rồi, chú linh liền lấy súng lấy cò. May thay, hương quản làng P...H... chưa tới số, tránh khỏi phát súng rồi chạy trốn đi báo với ông quản đón.

Thuật lại đau đuôi từ sự, ông quản đón liền bắt tên linh cong lại đem giam lại để tra hỏi.

Vụ án-mạng xảy ra

Tên linh hung dữ bị bắt giam. Tới phiên vị hương-quản trả thù. Trong lúc tên linh bị cùm thì vị hương-quản ấy dở thói ỷ quyền ra đánh đá.

Đánh đập cho đến đỗi tên linh kia ngất đi mấy lần rồi... tắc hơi. Vì hương-quản kia lại còn âm-mưu với một vài người khác nữa đem treo cổ tên linh bạc-mạng kia rồi hô hoán lên là tên linh bị giam dùng dây thắt cổ chết.

Mới quan quản và quan thầy thuốc ở Phụng-Hiệp tới xem. Quan thầy thuốc khám tử-thi rồi cho chôn. Nên biết là lúc quan lương ý khám xét, *tay tên linh chết vẫn còn bị còng.* Sự nầy trong tờ phúc-hầu của quan chủ-quận cũng có nói rõ.

Vụ án-mạng cũng tưởng đến đây là êm đi. Không de...

Sắp sửa vén màn bí-mật.

Vợ người linh bạc mạng kia, nghe người ta giết chồng mình liền làm đơn đâu cáo.

Ngày thứ hai 19 Juin nầy, vợ người linh liền ra Cantho làm đơn đâu cáo tại phong quan Biện-lý Cantho. Vợ người linh thuật hết đầu đuôi từ sự vu án mạng nầy lại cho quan Biện-lý nghe. Ngài cung một vài nhà chuyên trách liền lập tức đi vô T...-H... để tra xét vụ nầy.

Không muốn làm trở ngại cuộc tra-xét của quan Biện-Lý, chúng tôi xin cho độc-giả hay đại-khái vụ án-mạng nầy mà thôi sau sẽ nói rõ hợ tên của những người liên-cang trong vụ, và thuật tiếp công việc điều tra của quan Biện-Lý. Những điều thuật lại trên đây là do nơi sự đọ hỏi của tôi với một vài người dân trong làng T...-H... tại chỗ xảy ra xự án mạng.

(Tiếp theo qua bổn báo).

Q.V.T.

Photogr. sur Ng. vân Của. — Bonk Dynamic Illustr.

Như hen ta, bên Tàu, bên Châu-phi cũng có xe-kéo. Trên đây là hình một anh xe-kéo đân Cafre. Độc-giả thử xem cách ăn mặc có khác gì mấy ông vua hát bội chăng ? Anh xe-kéo Cafre ngậm một cái ống sáo, lâu lâu lại thổi một lần để cho ai muốn đi xe-kéo đề ý tới mình. Kéo xe mà cũng rao hàng !

Một vụ đồ máu trong tiệm « công yên khai đăng »

Hôm Kia, vào lúc chạng vạng, tên Nguyễn-văn-Sâu, 26 tuổi, ở, Hốc-môn, *nam lăm đìm ngủ trong một tiệm thuốc á-phiện của* tên Khách Di.

Thình lình tên Trâm ở ngoài cầm dao vào, rồi không nói *không rằng gì cả, chạy a lại chỗ* của « ông tiên » Sâu năm, chém nhiều dao ở nơi đầu, lưng và bụng, rồi tìm đường chạy tròn.

Tên Sâu, bị mất mau nhiều, nên ngã xuống, là như người gần chết.

Những người khác trong tiệm lật đật bu mà bỏ ông chạy cho lương chức hay, bắt tên Trâm, và chở tên Sâu đến nhà thương Hốc môn bó rít, rồi chở đi nhà thương Giadinh.

NĂM GIỮA HAI CÁI THỚT RÚN ÉP MẠNH

Vấn-đề xứ Ngoại-Mông-Cổ độc-lập thật là rắc-rối

Nga Nhựt mấy lần sắp choảng nhau cũng vì vấn-đề quyền lợi ở mấy con đường sắt trong hai xứ Mân - Mông. Sự rắc rối về thiết lộ có thể gây nên cuộc chiến tranh Nga Nhựt một lần nữa. Chiến - tranh chớ không phải xung-đột đâu.

Người ta nói, nếu Nga-Sô-Viết chịu bán các con đường sắt cho Nhựt hay là bỏ hết quyền lợi của mình ở Mân-Mông, không lo đến mấy con đường sắt nầy thì mới tránh khỏi sự đánh nhau với Nhựt mà thôi. Nga bỏ quyền lợi của mình tức là có quan-hệ mật-thiết với sự xứ Mông-Cổ độc-lập vậy. Vấn-đề xứ Mông-Cổ độc-lập thật là một vấn-đề đại rắc-rối.

Như độc-giả đã biết, Mông-Cổ chia ra làm hai xứ. Tiền-trình xứ nào cũng như nhau cả. Ngoại-Mông-Cổ năm 1921, cũng ách thao gông người Tàu tuyên-bố độc-lập. Lúc đó như có một ông từ-tước người Đức là Von Ungern đánh thức tánh như-nhược của người Mông, nhứt là các ông Hoàng Mông - Cổ mà người phương tây gọi là « Saits ». Hiện nay, xứ Ngoại-Mông-Cổ là một nước cộng hòa xã-hội Sô-Viết (Republique socialiste-soviétique). Tuy là một nước cộng-hòa mão dân, nhưng cũng không được trọn quyền độc-lập tự-do. Ngoại Mông-Cổ phải mật-thiết giao-hảo với Nga-Sô-Viết.

Nga-Sô-Viết có đặt một viên sứ-thần tại thành Ourga là thủ-đô xứ Ngoại-Mông-Cổ để coi chừng tình hình chánh-trị của người Mông. Trong xứ nghèo, không được phong-phú như Nội Mông-Cổ. Nhơn đau đến bị xích hóa hết.

Nội Mông-Cổ lệ-thuộc về lãnh-thổ của Trung-Hoa. Hồi trước, Nội-Mông chia ra làm ba tỉnh : Hsue Yong, Tchahar và Nhiệt-Hà. Năm 1925, Trương tác-Lâm dung binh lực mà sáp nhập Nội-Mông với Mân-châu. Bây giờ Nội-Mông với Mân châu quốc hình như đã sáp nhập lại làm một rồi. Quân Nghĩa-dũng Tàu ở Nội-Mông-Cổ đến bị quân Nhựt đánh đuổi và dẹp yên hết.

Vì thì Nhựt-bổn lấy Nhiệt-Hà (Jehol) rồi, người Nhựt hình như diệt mất luôn hai chữ Mông-Cổ.

Trong đạo lục-quân của Phò-Nghi có gồm 23 đội-bộ của các tiểu-bang chư-hầu). Phần ba đạo lục-quân ấy đều là người Mông. Những quyền cao chức cả cũng giao cho hàng qui-tộc Mông Cổ nắm giữ. Đạo binh thứ-nhứt của Tổng-thống Phò-Nghi gồm có thảy là 300 qui-tộc Mông-Cổ. Người Nhựt lại cho hay 300 người Mông, con các ông hoàng cung thân vương, sang Nhựt học, để sau nầy về dự việc chánh-trị ở Mân-châu quốc.

Ở Nhiệt-Hà và phía tây Hắc-lang-giang, nhơn dân đều nói tiếng Mông-Cổ. Còn biết bao nhiêu bằng cớ khác nữa chứng tỏ rằng người Nhựt muốn bài mất xứ Mông-Cổ, cũng như trước kia nước Bo-Lan bị Đức, Áo, Nga chia mất đó.

Người Nhựt có lập một hội kêu là « Mân-Mông hiệp tác hội ».

Mục-đích hội nầy để cho giống người Mân người Mông giao-thiệp thân thiện nhau. Cho đến dân-tộc của hai xứ cũng nhập lại mà gọi là dân-tộc « Mân-Mông» Nhựt-bổn muốn dùng Mân-châu quốc để nuốt trọn Nội Mông-Cổ.

Ngoại Mông-Cổ hiện thời bị ép liệt các mặt. Phía đông thì xứ Mân-châu quốc, phía nam thì xứ Nội Mông-Cổ, phía Tây-Nam bị giống dân « Tartares » ở châu Illy. Ở phía Đông-Bắc cũng bị kẹp riết lại không đường giải-thoát.

Nhựt-bổn muốn thôn-tính hết Hoa-Bắc để dành đuổi cho sạch quân Nghĩa-dũng ở Hắc-long-giang và Bắc Mân châu.

Nga-Sô-Viết thì sợ Nhựt mưu cơ đi tảo-trừ quân Nghĩa-dũng và quân cướp ở phía Bắc Mân-châu mà tràn qua Tây-bá-lợi-á (Sibérie, đo theo ranh Mân-châu-lý, vượt qua khỏi Hailar, chiếm con đường sắt Tây-bá-lợi rồi đoạt luôn Ngoại Mông-Cổ.

Xứ Ngoại Mông-Cổ mất trực là Nga-Sô-Viết mất lợi to. Nga muốn hại xứ Mông Cổ hiệp lại, tuyên-bố độc-lập, nhưng Nga sợ việc mình làm mà kết-quả về Nhựt hưởng.

Bởi vậy Nga muốn bỏ Đông-thiết lộ để tuyệt đường Nhựt không cho Nhựt xâm lấn Tây-bá-lợi-á được, hầu giữ cho xứ Ngoại Mông-Cổ độc lập để thủ lợi riêng.

Ngoại Mông-Cổ còn được độc-lập ngày nào tức là Nga còn thủ lợi được ngày ấy. Nhựt-bổn đã mưu sông Mân-châu. Nội Mông-Cổ thì ha vi đâu mà chẳng dòm ngó đến Ngoại Mông Cổ.

Nga biết rõ cái tâm-lý của Nhựt, nên lúc nào cũng chủ hòa với Nhựt mà không dám chủ-chiến vậy. Nga sợ mất quyền lợi của mình ở Ngoại Mông-Cổ. Cũng vì lẽ ấy mà vấn-đề xứ Ngoại Mông - Cổ độc-lập phải thành ra rắc-rối khó khăn.

V. B.

Bên Thổ nhĩ kỳ

Hơn ngàn con rắn kéo đến chiếm cứ một cái làng

Angora, 19 Juin. **Mới đây, có rất nhiều rắn độc, ở đâu đến không biết, kéo vào một cái làng ở bên xứ Turquie (Thổ-nhĩ-kỳ). Đám rắn ấy, có đến mấy ngàn con, bò vào nằm trong chuồng heo, chuồng bò, trong nhà cửa, trong giường, trong nệm, tủ... Dân sự, sợ quá phải kêu linh đến đề trừ, còn dân thì rủ nhau lủ lượt đến làng gần bên để cất lều ở giữa trời mà đợi cho đạo binh rắn ấy trả nhà cửa cho.**

Nhiều người đã bị rắn độc cắn chết

NHỮNG NGƯỜI XIN CHỖ LÀM Ở SỞ THƯƠNG CHÁNH NÊN ĐỂ Ý

Sở Thương-Chánh có lời mách cho ai nấy xin chỗ làm biết rằng sở Thương-Chánh chỉ thâu nhận đơn xin chỗ cho đến ngày 25 Juin nầy mà thôi.

Cuộc đua ngựa Saigon

Ngựa đăng tên đua kỳ thứ sáu trong mùa mưa.

Chúa nhựt 25 Juin 1933

ĐỘ THỨ NHỨT

Phần thưởng Giroflée (1)

Độ trọn 1000 thước. Ngựa 3e série

Oudong	30.5
Dau-phu-Lam	30.5
Kim-Lên	30.5
Kim-Xhanh-Long	30.5
Ma-tan-Tao	30.5
Ruby	32 -
Mon Chéri	37

ĐỘ THỨ NHÌ

Phần thưởng Giroflée (2)

Độ trọn 1000 thước Ngựa 3e série

Huynh-Hoa	30.5
Khuu-Nhan	30.5
Hong-thanh-My	30.5
Prince Rouge	35 -
Kim Phụng ex Lê Huê	38.5
Avant Coureur	40. -
Mon Amour	40 -
Vang-Mât	40. -

∴

ĐỘ THỨ BA

Phần thưởng Lilas

Độ trọn riêng 1200 thước

Ngựa 2e série và 1re série

Mékakhum	33.5
Thien-Ho	35.5
Khuu-Cut	40. -
Kim-ngân-Hoa	40.5
Khuu-long-Van	42. -

ĐỘ THỨ TƯ

Phần thưởng Muguet (1)

Độ nhứt Double-Event

Độ trọn 1200 thước Ngựa 2e série

Thoai-Ba	30.5
Tosca II	33.5
Kim-Ouu	33.5
Dam-Bac	32. -
Dam-Huynh	35.5
Kim-Liên	35.5
Huynh-Mai	38.5

∴

ĐỘ THỨ NĂM

Phần thưởng Giroflée (3)

Độ trọn 1000 thước. Ngựa 3e série

Nu-ngan-Hue	30.5
Hong-Thanh	30.5
Vang-Nu	30.5
Kim-Hoa	33.5
Vang-Ho	35.5
Dam-Hien	37 -
Silver Bay	37 -
Vang-Hung	37 -

∴

ĐỘ THỨ SÁU

Phần thưởng Pensée

Độ nhì Double-Event

Độ chấp trọn 1500 thước

Ngựa Hors série

Hong-Xe	47 -
Vang-tan-Ky	45. -
Phuoc-Long	42 -
Long-Lân	36 -
Long-An	34.5
Dam-Chi	34 -
Hong-thanh-Phuoc	33.5
Bien Aimee	32 -
Tourbillon	30. -
Bosphore	25. -

∴

ĐỘ THỨ BẢY

Phần thưởng Muguet (2)

Độ trọn 1200 thước Ngựa 2e série

Dam-Bay	30.5
Kim-Tien	30.5
Hong-Hoa	32 -
O-Long II	32 -
Hong-Soc II	33.5
Dam-Tên	35. -
Tieu manh Thuong	40. -

∴

ĐỘ THỨ TÁM

Phần thưởng Giroflée (4)

Độ trọn 1000 thước Ngựa 3e série

Hoi-Hoa	30.5
Vang-Long	32. -
Hong-phuoc-Long	32. -
Khuu-Voi	35. -
Khuu-Lan	37. -
O-Thi ex Diable Volant	37. -
Khuu-Beo	40. -
Bich-long-Van	40. -

TRƯỜNG-CÔNG.

Lúa lên giá

(Tiếp theo trương nhứt)

Như ai nấy đã biết, nông dân Nam-kỳ là hạng tay không chơm rồi. Có làm mới có ăn, làm mà chưa biết đủ ăn nữa hay chưa. Kinh-tế khủng-hoảng, hạng điền-chủ con phải bị triệt-hạ thay. Nông-dân đang hồi nầy đứng nguy khốn hết sức rồi. Lúa rẻ mạt, họ không có tiền mua gạo, mỗi ngày phải ăn có một bữa cơm kia.

Bây giờ lúa lên giá, tiền dâu có mà mua gạo cho đủ. Họ không phải có dư ăn dư để. Đừng bàn nào cao bàn nấy. Lúa rẻ ăn một bữa cơm, đến khi lúa mắc dây cơ lẻ họ phải ăn chao hay là nhịn đói, hai ngày mới ăn một bữa cơm. Độc già thấy chỗ nguy-khốn đo chưa ?

Lúa lên giá, hạng điền-chủ cũng chẳng có tiền được, vì lúa mùa đã bán lần đề ăn hết rồi. Có còn lại, bán lấy tiền cũng chỉ để đành hầu xây xài. Tiền không có trả nợ thì tiền đâu có mà giúm giúp cho ta điền nông-dân. Lúa lên giá lúc nầy, chết con nhà-nghèo hết. Dì vay đi bợ khỏng được để mà ăn, lấy sức đâu làm mùa lúa tới.

Nếu tới mùa lúa mà lúa bắt giá lên được thì họa may nông-dân ta mới khá được. Sẵn lúa mùa đó, đem bán khá giá, họ mới có tiền. Chớ hiện thời bây giờ, lúa dầu có lên giá nữa, thì hỏi nông-dân còn lúa đâu mà bán.

Cái sự nguy đã thấy rằng rang trước mắt. Bởi vậy, lúa mà lên giá lúc nầy, thì nông dân, con nhà nghèo, càng khốn cùng đói-khát hơn nữa. Chúng ta chớ vội mừng. Hãy đem lại tình-hình nông-dân lúc nầy đã.

Nhà giàu có tiền giúp họ làm mùa lúa tới, không ai mướn họ đi làm, ruộng sẽ bỏ hoang nữa. Cơm họ không có đủ mà ăn mỗi bữa, thuế đã tới kỳ mà họ chưa đóng được cho nhà nước. Lúa thành tỉnh lên giá, không phải một triệu-chứng đáng mừng, mà là một triệu-chứng đáng sợ cho nông-dân ta vậy.

VIỆT-BẰNG.

MUỐN BÁN

Một cái nhà trệt, ở nhằm chỗ phải thế, gần trường học Chasseloup Laubat.

Nhà ấy gồm có 6 căn, phòng ngủ có phòng trang điểm riêng, căn tiền mày, nhà nấu ăn bồi bếp ở riêng và cũng có cầu tiêu máy, kho để đồ, nhà để xe-hơi, cả thảy đều còn tốt cả.

Giá tính rất hạ, muốn mua luôn cả bàn, ghế, hay là nhà không cũng được, vì chủ xấp đi về xứ.

Ai muốn mua xin hỏi tại : Số 29 đường Jauréguiberry (gần đường Barbet) từ 11 tới 12 giờ trưa và từ 6 giờ tới 7 giờ chiều.

Kính mời ông chủ nhà ở đường Mayer để lại viếng căn nhà trệt số 29 đường Jauréguiberry, hôm Chúa-nhựt mới rồi, trở lại bản tính. Rất cảm ơn.

Muốn bán

xe-hơi **FIAT 16/18**

mã-lực, số C. E. 566

CÒN MỚI,

có đủ đồ phụ tùng

Xin hỏi nơi bổn-quán :

IMPRIMERIE DE L'UNION

57, rue Lucien Mossard

SAIGON.

ĐẠI-NAM CHÁNH BIÊN LIỆT TRUYỆN

NGHỊCH THẦN LÊ-VĂN-KHÔI

(Tiếp theo)

Lê-văn-Khôi dụ dỗ liêu bữu khôi loạn, lời dụ dỗ của chàng như sau nầy :

« Anh em ta ơi,

« Bọn ta phò tá Lê-tà-quân « (Lê văn-Duyệt) đã lâu, mà « không có việc gì xảy tới, rủi « vì Lê-tà-quân thất lộc, nên « bọn ta bị hoạn nạn ngày « nay, hiện giờ Bạch xuân-« Nguyên (Bộ-chánh) sớ tâu « Triều-đình, phát giác bọn « ta về vụ bán cây và các việc « khác nữa, nếu không chém « đầu Bạch-xuân-Nguyên rửa « hận, thời bọn ta bị đóng « xiềng cả lũ bây giờ, và lại « tôi nghe giống họ vua Lê « ở ngoài Bắc-kỳ, muốn khôi « phục cơ nghiệp vua Lê đời « trước, họ chiêu cờ khởi « nghĩa, đã chiếm cứ được « ba tỉnh thành rồi, họ có gởi « mật thơ cho tôi hay, biểu « tôi phải khởi binh tiếp ứng, « (kiêm chuyện nói lảo) nhân « dịp nầy nhứt cử lưỡng tiện, « trước giải thoát hoạn nạn, « sau tiếp ứng với nghĩa binh « ở Bắc-kỳ, tôi xem tình thành « nầy quân lính chẳng có bao « nhiêu, quan trên không dự « phòng về sự bất trắc, tôi « nghĩ kế nội công ngoại kích, « đã có mấy người giúp việc « sẵn rồi, Quản cơ là Ng.-v.-« Tâm ở tại Tượng-cơ, (có « một cơ binh giữ voi) đem « mấy thớt voi núp ngoài « thành giữ cửa, lại có Suất-« đội là Nguyễn-văn-Chân và « Quách-ngọc-Khuyên, đem « binh pháo-thủ núp cửa « thành phía trong, còn bọn « ta thừa lúc thâm canh, kéo « nhau vào các chỗ đinh-thự, « phát tiên chém đầu Bạch-« xuân-Nguyên trước đã, rồi « bắt quan Tổng-đốc và án-« sát lãnh-binh trói lại, đặng « chiếm cứ tỉnh thành nầy, « sau khi thành đại sự rồi, « bọn ta sẽ tùy cơ ứng biến »,

Chúng nhơn nghe lời Lê-văn-Khôi dụ dỗ, ai nấy cũng vừa ý gặc đầu. Văn Khôi sắp đặt đâu đó đã xong, giao hẹn ngày mười tám tháng năm khởi sự (năm ấy niên hiệu Minh-Mạng thứ mười bốn), đêm hôm ấy nửa đêm giờ tí, Văn-Khôi âm hiệu bọn đó đằng hơn sáu mươi người mỗi người có gươm dao cầm tay, đều đội khăn vải trắng làm dấu riêng của đảng, lại có năm thớt voi đi tiền đạo, mở cửa Hoài-lai (tên cửa thành) vào nội thành. Lê-văn-Khôi làm tiền-phong, áp vào đình thự quan Bố-chánh trước hết, quan Bố-chánh là Bạch-xuân-Nguyên nghe báo, ông ta đặt đảo thoát trước rồi, bọn giặc không kiếm được Bạch-xuân-Nguyên, kéo nhau tới đình thự quan Tổng-đốc, quan Tổng-đốc là Nguyễn-văn-Quế đem gia-nhơn cự lại, hai cha con ông bị giết tại đình. còn quan án-sát là Nguyễn-chương-Đạt, quan Lãnh-binh là Nguyễn-quê-Chi, hai ông đều xuất thành đào thoát.

Khi đó, bọn giặc phân đạo tấm mả, bắt đặng Bạch-xuân-Nguyên trốn ở ngoài thành lại bắt được Nguyễn-trương-Hiệu là Thuộc-viên của Bạch-xuân-Nguyên, hai người trói lại một chỗ. Lê-văn-Khôi nhục mạ Bạch-xuân-Nguyên thậm tệ, Xuân-Nguyên bị trói kể giục đầu, bọn giặc có người kiêu-ngạo Bạch-xuân-Nguyên giả chấp tay bẩm quan lớn mà cười chúm chím, tộ nghiệp Xuân-Nguyên một vị đường-quan tại tỉnh, bị chúng trói như một thằng tù, ông ta biết sự chết bên tai, chẳng dám nói ra một tiếng. Lê-văn-Khôi và đồ đảng giải Bạch-xuân-Nguyên tới nhà Lê-văn-Duyệt, rồi Văn-Khôi vòng tay bẩm chuyện với bà vợ Lê văn-Duyệt rằng :

TRẦN-TRỌNG-HẠP.

Mai tiếp.

Kinh-tế học đại lược

BÀI THỨ NHÌ (II)

Đem lại nhà Khuyến - học - Hội Nam-kỳ ngày 24 Mai 1933

SỰ SANH SẢN (*La production*)

CÁC ĐIỀU KIỆN SANH SẢN (Les facteurs de la production)

(Tiếp theo)

TƯ-BẢN (*Le Capital*)

Dầu bài nầy tôi đã giải nghĩa sơ qua hai chữ « tư-bản ».

Lấy nghĩa rộng mà nói thì tư-bản là những đồ gì hoặc là tạo-vật hoặc là sản-vật mà người ta dùng để mà sanh-sản nghĩa là chế tạo ra đồ vật khác.

Các đồ mà người ta thường gọi là tư-bản là :

Đất, ruộng, sở trồng trỉa, nhà cửa, phố-xá, nhà máy, tiệm buôn văn văn, tiền bạc, ngân-phiếu, giấy nợ, văn văn, máy móc, công-nghệ (outils), cả các cơ-quan sanh sản (organes de production), đồ nguyên - liệu (les matières premières)...

Vậy thì tư-bản nhờ một là của tạo-hóa hai là sức lao-lực của con người làm thành ra. Nhưng tư-bản cũng là một điều - kiện trọng yếu trong sự sanh sản, vì không có những đồ vật mà mình kêu là tư-bản đó thì không chế tạo ra sản-vật khác đặng.

Nhà viết tiểu-thuyết bịa đặt ra sự tích một chàng Robinson ở một mình trong một cù-lao hiểu quạnh kia, hỉ nhờ có đồ tạo-vật thiên nhiên và sự làm việc của mình mà sống. Nhưng nhà tiểu-thuyết cũng khéo tính, bày đặt ra một chuyện tàu hay ghe gì chìm gần đó rồi có một hai món đồ trôi tấp vào cù-lao của anh Robinson ở. Chàng ta vớt đồ đó và dùng đồ đó làm khí cụ mà làm việc đặng sanh - tồn. Nếu không có những đồ không biết trôi ở đâu tới thì chàng Robinson lấy gì mà làm việc rồi lấy gì mà ăn, thì trong ít ngày phải chết, thì nhà tiểu - thuyết không viễ đặng qua 2 t trong giấy vì có chuyện chi mà thuật nữa.

Cái thi-dụ đó chỉ cho ta biết rằng tư-bản là thiết-yếu cho sự sanh-sản.

Nhưng, *tư-bản bởi đâu mà có ?*

Theo cái nghĩa hai chữ « tư-bản » đã giải thích ở trên, thì ta thấy trong tư-bản có ba điều :

1° *tạo-vật* đồ của tạo-hóa sanh ra tự-nhiên.

2° *sức lao-động* của con người làm ra đồ tư-bản đó.

3° *sự tiết-kiệm* (épargne) vì nhờ con người làm ra đồ vật rồi không tiêu-thụ hết liền lại để dành mới có tư-bản.

Vì tư-bản là một sự phiền-phức như vậy, nên các nhà kinh-tế học thường hay tranh luận phân văn về sự tư-bản bởi đâu mà ra.

Tư-bản phải nhờ sự tiết-kiệm mới có động, vì hễ con người làm rồi tiêu-phí hết thì đâu có dư mà có tư-bản. Nhưng cái gốc của tư-bản là sức lao động của con người, vì nhờ con người làm việc mới có sanh-sản đó vật ra, một phần thì tiêu-thụ, một phần thì để dành động dùng mà chế tạo ra sản-vật khác. Phần để dành đó kêu là tư-bản

Tư-bản là một điều-kiện trọng-yếu trong sự sanh-sản. Nhứt là ngày nay thì thế lực tư-bản lớn lắm, lấn hai điều-kiện trên là tạo-hóa và sức lao-động.

Ngày xưa, đương lúc chưa có cơ-khí, hay ngày nay ở mấy xứ kinh-tế chưa tân bộ, thì có thủ-công-nghiệp (artisanat) và tiểu-nông-nghiệp (petite agriculture). Một anh thủ-công hay một người làm ruộng có đất nhà sẵn, sắm đồ đạt rồi lấy đó mà làm ra đồ sản-vật hoặc lúa gạo để mà dùng hay là bán đi. Đó là lao-động dùng tư-bản.

Nhưng ngày nay, cơ-khí thạnh hành, kỹ-nghệ phát trương, kinh-tế mở mang, thì tư-bản lại dùng lao-động, sai-khiến lao-động

Người doanh - nghiệp có tiền của mua đất cất, dựng cỏ xưởng, sắm máy-móc rồi mướn thợ làm cho mình. Người tư-bản chỉ có trả tiền công cho thợ : còn đồ hàng hóa làm ra thì tự mình định đạt bán buôn, lời lỗ đều về mình.

Có người tư-bản lại không cần làm chi hết, chỉ có tiền cho một nhà doanh-nghiệp, hay một hội một sở nào vay đi ngồi không mà lấy tiền lời, khỏi làm lụng cực-nhọc.

Cái thế-lực tư-bản ngày nay bành trướng cùng toàn cầu một cách rất mạnh, rất ghê ; nên người ta gọi thời-kỳ nầy là *thời-kỳ tư-bản*.

Thiệt, củng nhờ cái tư-bản ớn lao ấy mà kinh-tế thế giới được phát rất chóng, văn-minh vật chất tân bộ rất mau.

Như tư-bản và lao-động chia rẻ nhau. Người làm việc không có tư-bản : một số người thì nắm lấy hết cơ-quan sanh-sản. Vì vậy nên sanh ra sự xung-đột giữa tư-bản và lao-động.

Thưa qui cô, qui bà và qui ông,

Sau một bài diễn-thuyết thì phải có kết-luận. Bài nói chuyện tâm-thường của tôi hôm nay cũng không thành động đều đó.

Nhưng xem sự nầy khó cho tôi quá vì những bài của tôi đem ra nói chuyện với qui bà và qui ông đều liên-tiếp nhau cả. Bài nầy là bài thứ hai thì khó kết luận sớm cho động.

Muốn vừa lòng chư qui vị và làm theo lệ thường nên tôi xin nhắc lại it ý-kiến đại-khái mà tôi đã phô bày trong khi bàn luận đến các vấn đề đem ra dân giải hôm nay

Vì cái luật « *sinh lợi de-giảm* » làm cho sự sanh sản trong nghề canh nông bị hạn chế nhiều hơn công thương nên nghề nông không làm cho nước giàu dân mạnh bằng thương mãi kỹ-nghệ đặng. Thời đại nầy là thời-đại cơ-khí, thời đại công-nghệ

Vậy tệ phải xay mặt về công thương, lo khoáng trương kỹ-nghệ và mở mang sự buôn bán mới mong chiếm một địa vị cỏn con trên đường kinh-tế thế-giới ngày nay.

Mà làm ăn buôn bán thì chớ theo cách - thức hủ-bại đã dùng thuở nay. Phải biết tổ-chức công việc làm ăn và thực-hành theo phương pháp khoa-học tân-thời.

Và lại muốn xu-hướng theo công-nghệ thì phải bắt đầu bỏ cái óc khoa-cử, trong công-nghệ học, lo chăn-hưng sự tập-nghề và cho con em theo học nghề.

Ấy là ba điều căn ích cho cuộc làm ăn của người mình, xin qui vị quan tâm đến.

NGUYỄN-THỨC-LANG

2 bộ sách quí

của Hanoi Nhựt-Nam Thư-Quán

1° — Khoa thuốc trẻ-con con nít kinh-nghiệm

Cuốn thư hai (trọn bộ 2 cuốn) Giá mỗi cuốn 0$50 Dạy làm thuốc chữa cho trẻ em như xem mạch kê đơn và nuôi trẻ v. v. mục đích là để tránh cho khỏi điều ốm đau, chết yểu. Có sẵn các bài thuốc và kể bệnh, có cả hình vẽ và chữ Hán để ai kê đơn chữa thuốc cho trẻ cũng được

4° — Y học tùng thư số 6

Bộ sách thuốc nầy có vẽ các cây thuốc, thân thể người, các bài thuốc ai cũng có thể xem mạch kê đơn lấy được (10 cuốn trọn bộ) mỗi cuốn giá 0$50 Các sách kể trên nầy, ở xa mua lẻ thêm mỗi cuốn ($20 cước; mua cả 8 cuốn một lục cước có 0$44 gửi linh hóa giao ngân cả 8 cuốn là 6$60. Thơ và mandat chỉ để cho nhà xuất-bản như dưới đây :

NHẬT-NAM THƯ-QUÁN

DƯỢC PHÒNG

105, phố hàng Gai Hanoi.

Ở đó có bán sách Nam Nữ rất Mật 0$30

Tràn Ân, le 4 Juin 1933.

à Monsieur le Directeur de la Savonnerie Việt-Nam Cholon

Kính.

Tôi thuở nay dùng rồng savon Việt-Nam thì tôi đã nhận chắc rằng là thứ savon tốt hơn hết của đăng-báo mình chế ra, savon nầy tốt hơn savon Marseille ni bot nhiều và it hao, không đỏ nhớt, it hay cạch áo quần, giặt rồi quần áo trắng tinh.

Mai tháng nay tôi có thấy nhiều hiệu savon khác ra bán và tôi có mua thử về dùng. Nhưng savon ấy rằng cứng, bot nhiều mà mau hao lắm.

Thuở nay thường mỗi ngày trong nhà tôi dùng một cục savon Việt-Nam 200 gr, hôm tôi mua savon khác thì phải dùng tới hai cục mới đủ xài.

Vậy nên tôi chứng chắc rằng savon Việt-Nam thiệt là tốt kiểu và thật là một thứ savon thiệt tốt. Và tiện dây tôi lấy làm mai mừng mà thấy một ngừi đồng - bào mình chế đặng một món hàng không thua gì của ngoại - quốc, mà lại còn muốn tốt hơn nữa là khác.

Nay kính

TRẦN-QUANG-PHÒNG.

Propriétaire

TIỀU-CAN TRAVINH.

HÃY MUA VÀ CỔ ĐỘNG CHO

Lục - tỉnh Tân - văn

là một tờ báo không hơm công kích và không thiên cung phụng.

Khăn đen Suối-đờn

Tôi còn đương làm những kiểu khăn đặt riêng tây theo ý mỗi ông; xin viết thơ nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, xỏ phí tôi chịu. Qui ông ở gần đây xin mời đến nhà trước xem mấy đơn sau để bề lựa khăn cho vừa ý.

Bùng và nhiều gò kiểu mới giá... 3 $ 50

Bùng và nhiều gò hạng nhứt..... 2,.50

Cám nhung, nhiều giá..... 2.00

NGUYỄN-V.-BÚP

Chủ Suối đờn

par Lai-thiêu (pare) Binh-nhâm

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Ngày 21 Juin 1933.

	21 6	20 6
Nhà nước.....	10F.00	10F.00
Ngân-hàng Đông-pháp.	9 84	9 84
Banque Fr. Chine obso..	9 84	9 84
Banque de Saigon.....	9 84	9 84
Financ. Fac. et C.....	9 84	9 84
Hong-kong Shanghai...	9 84	9 84
Chartered-Bank.....	9 84	9 84
Sté Annamite de Crédit.	9 84	9 84

∴

MẺ CỰC

Giá cho đen nhà-m ay Cholon, bao lag luôn giá lúa 68 kilos

Paddy pour riz de choix....	1$35 à 2$00
Paddy pour riz numéro 1....	1.80 à 1.85
— n° 2,40%, Japon..	1.70 à 1.75
— n° 2,50/55%, Java..	1.55 à 1.60
Paddy alimentaire.....	1.42 à 1.45

TÂN-Á! TÂN-Á!

Cuộc thi rất lớn!

1° Sửa bài quốc-văn

2° Họa văn thơ

Nhiều phần thưởng trọn gia. Chương-trình và các mon đồ tăng xin coi trong « Tân-Á tạp-chí » số 7 (Juin 1933)

Xin biết qui độc-giả làm ơn sửa giùm bài quốc-văn và mới các ngài thi sĩ bon vân chơi. Bổn-chí rất cảm ơn.

Hai cuộc thi trên đây tới ngày 15 Juillet là hết hạn thâu bài.

Sách mới

Sách

LA PART DE L'ENCENS ET DU FEU (*Phan - hương - Hoả*) của ông Dương - tân - Tài, phó đâu-phòng Dinh Hiệp-lý, cô Chánh-Phủ Nam-kỳ chủ - trương và được Hàn-lâm-viện khoa luân-lý và chánh-trị bên Pháp khen tặng

MENTION TRES HONORABLE

Có trữ bán tại nhà-in Nguyễn-văn-Của, *55 Rue Lucien Mossard Saigon* mỗi cuốn giá 2$50. (Hết thứ 2$00).

KINH-PHONG

cùng dâu nhức gân cốt chưa khỏi hẳng

RIỆU BỒ KOENIG

Toujours suivre de R. P. KOENIG

có sách tặng của phòng thí-nghiệm

LOQUAIS

21, Rue de Sèze, BOULOGNE s/SEINE (France)

Bán ở các nhà bán chế

tại Saigon : J. MUS-SOLIRENE SARREAU

NHỚ ĐỌC

Ở trương 4, tiểu-thuyết :

Võ Phi Long

của VÂN-SỸ.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Dai-Du'o'c-Phong

Mông thưởng Đại-Nam Ngự-đẳng Long-bội-tinh

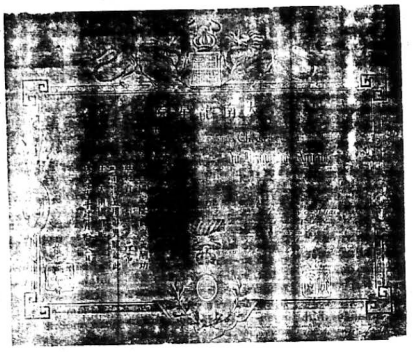

Bổn-dược-phòng từ ngày lập ra tại Cholon đường Quảng-Đông, nhà số 58, sau tại mới về số 17 cũng ở đường Quảng-Đông, từ ấy nhân nay đã ba mươi mấy năm trời, lại cũng nhờ có ông nội của Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Y-học-sĩ Vi-tế-Sanh đã hết lòng nghiên cứu mà chế luyện ra các thứ thuốc rất nên tinh khiết, rất thích hợp thời nghi; người lại dùng những thượng phẩm dược liệu trong hai mươi một tỉnh ở bên Trung-quốc mà chế ra các thứ thuốc, cao, đơn, hườn, tán, đem qua Nam-Việt, để cho hải nội chư quan-tử chọn lựa mua lấy mà dùng.

Người lại còn gia công gắng sức hiệp trì với các đang thanh-y mấy nghìn cứu các tánh dược, rồi nhơn theo phong thổ bên Nam này, bốn mùa tam tiết, hạn thử tế nào tuỳ nghi mà chế luyện ra cho hợp theo phong thổ xứ này; bởi nhờ có dây công như vậy, cho nên những thuốc của Bổn-dược-phòng ấn ban ra, thì thứ nào cũng tốt, thứ nào cũng hay, ba phát ba trúng, lũ thì lũ nghiệm, công chúng rất hoan nghinh.

Bởi Bổn-dược-phòng Cẩn-nhân đã dày công khó nhọc với thân-quân xã-hội bên cõi Á-đông này, cho ra được nhiều thứ thuốc hay, để mà cứu thế tế nhân như vậy, cho nên trong khởi-Định Tuất niên, là lúc Tiên-đế Nam-triều gia lâm Sài-gòn, Ngài đã ân tứ cho ông Chưởng-Ấy Vi-tế-Sanh của Bổn-dược-phòng như thế này đây:

Km-Tơn

Quá năm 1923, Bổn-dược-phòng lại được Kim-ban Quốc-vương ân thưởng một cái allion **Mem-Saraphon**; đến năm 1929, lại được Kim bien Quốc-vương thưởng thêm một cái **médaill e bang vang** nữa.

Mới đây Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Vi-Khai, tự Thiều-Bá, có công bào chế và chọn lực các thứ thuốc hay và thiệt kỹ lưỡng, gởi qua đấu xảo quốc tế tại thành Paris, đã được Chánh phái ban khen và đãi cử với Nam-triều, cho nên Đức Kim-Thượng lại ân thưởng cho ông Vi-Khai một cái Đại-Nam Ngự-đẳng, Long-bội-tinh mà Bổn-dược-phòng đã in cái bằng cấp trên đây, ho liệt vị thân chủ rõ thức.

Ấy là một điều rất vẻ vang rất vinh hạnh cho Bổn-dược-phòng, nên Bổn-dược-phòng đồng nhân chúng tôi thật tâm kính đem lời ngỏ cùng liệt vị thân chủ yêu quí cửu Bổn-dược-phòng hay, hầu có chia vui với chúng tôi và mãng giùm cho Bổn-dược-phòng Chủ nhân là Vi-thiều-Bá Tiên-sanh ngày thêm rạng vẻ.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG.
Đồng-nhân cẩn khải

CHUYỆN TRONG XỨ

NAM-KỲ

CUỘC ĐẤU VÕ

Thủ dầu-một - Lái-thiêu

Trong ba hôm đêm 3, 4 và 5 Juin 1933 ở Võ-Đài Tuấn-Đầu-một và Lái-thiêu thiên hạ đến xem như hội Tân-Vương, khán giả trong ngoài đều chật nức; võ-sĩ tứ phương tụ hội trên ba trăm người tranh đấu kịch-liệt bội phần, tiếng khen chê nghe rần tai, tiếng võ tay như pháo nổ.

Kết quả thật rất mỹ-mãn. Năm nay thiên hạ đổ khổ mà trong bốn đêm thâu vô trên chín trăm đồng bạc. Ấy cũng nhờ công sắp đặt nhiều tay trong đó mới được sự kết quả bất ngờ như thế.

Đáng ghi công thứ nhứt là ông bà phán Noung, M. Phạm-quang-Minh Tòa-bố, MM. Trần-văn-Lên, Nguyễn-Bằng, Dương-hữu-Bảy Sở-Thú-Y, M. Trần-Xinh Ban-trưởng Quảng-Đông, M. Hanh Phòng ngôn-sự ông Lục-sự Saigon, M. Đại hương Cả Hinh làng An-Sơn, MM. Kích và Cần Sở Giáo-huấn, ông Hội-đồng Trương-văn-Bền Cholon, ông Huyện Chinh Bảdiêm Gia-định, ông Huyện Thiêm Tân-khánh, bà đốc Sang, M. Mui Tòa-bố và chư vị võ-sĩ savon Việt-Nam, Bentranh, Mytho, Go-công, Cholon, Saigon, Biênhoa, Giadinh và Tandamot.

Có trên ba trăm võ-sĩ xin **đăng tên**, mà có tài nào đem ra tỉ-thí hết cho được. Trong số không được dự thi đó, biết bao nhiêu bực anh tài chưa trổ mày. Bởi bội lấy làm tiếc và xin hứa sẽ thừa dịp khác mà tuyển chọn lại nhà con vừa lòng anh em.

Kỳ tới sẽ chỉnh đốn lại làm sao cho hết thảy võ-sĩ danh tiếng các nơi đến, được tiếp đãi tử tế như võ-sĩ savon Việt-Nam kỳ rồi; có chỗ ăn, chỗ ngủ, chỗ tắm rửa và chúng đó giấy võ-sĩ sẽ làm trước cho mỗi người bổn hội.

Đoàn võ-sĩ savon Việt-Nam có đem lên nhiều người vừa nam vừa nữ để tỉ thí. Toát là hùng hồn khí **đông**, đục biệt hơn hết là võ-sĩ Vàng công Tâm và Ngô-thái-Sơn. Sơn còn nhỏ tuổi có lẽ đi xa lắm, còn Tâm thì đã **mấy lần** làm cho công chúng biết danh, như là mấy cuộc tranh đấu với M.J. Anza hôm nay sao được kỳ ngộ lên triều khiến M. Tâm không gặp M. Anza mà lại gặp môn đệ của M.J. Anza là M. Lưỡng-Tong (Bếntranh Mytho) **cũng** mười phần lợi hại. Độ M. Lưỡng-Tông với Vàng-công-Tâm rất nên nào nhiệt hai đàng khác thế rồng cọp gặp nhau, ai cũng ra đủ các miếng nghề qua lại trong năm hiệp, công chúng coi không mấn nhàn. Trong ba hiệp đầu M. Lưỡng-Tông có hơi sa sút, nhưng đến hiệp thứ tư thứ năm M. Lưỡng-Tông ấn lại rất nhiều; kết cuộc Ban Trị-sự xử points xử hoà, cả hai đều được lý.

Đến đêm 4 Juin 1933, M. Anza có lẽo, nhưng tiếc vì lên trễ nên không gặp độ. M. Anza có đi đường thảo cho công chúng xem tiếng võ tay khen không ngớt. Toát là đại công ấn ba bực: Trong khán giả có người khen Y.AMAN võ-địch Manila danh với M. Bonriel, võ-địch hạng mơ Saigon năm 1933. Tuy M. Bourriel sau Y. AMAN, song ý rang nết sức tranh tài coi cũng được lắm.

Y theo lời của Hội hứa, nhiều võ-sĩ được Quan Tham-biện Chủ tỉnh Canh hội trường hội tương-trợ và chấn-tế xã-hội Tandamot phát Văn-bằng được để truy tặng tài nghề đem vào việc nghĩa, sau nữa không phụ công tình anh em luyện tập bấy lâu.

MM. 1er Lưỡng-Tông, Bến-tranh Mytho, 2e Vàng công-Tam Savon Việt-Nam, 3e Nguyễn-thị-Sơn, Savon Việt-Nam, 4e Lâm-văn-Khánh, Laithieu-Tandamot 5e Lê-văn-Tôn, Quantre-Giadinh 6e Đặng-thanh-Đạt, 7e Quartier Cholon, 7e Văng-tấn-Huỳnh dit Út, Binhnhâm-Thudaumot, 8e Nguyễn-văn-Qui, Savon-Việt-Nam, 9e Lê-văn-Đinh dit Năm Saigon, 10e Trần-ngọc-Đông Tân-khanh-Thudaumot, 11e Nguyễn-văn-Cần, Quantre Giadinh, 12e Lê-văn-Tây, Dian-Giadinh, 13e Mai-thị-Qui, Savon-Việt-Nam, 14e Lê-văn-Trước, Savon-Việt-Nam, 15e Trần văn Phước La thiên-Thudaumot 16e Nguyễn-hoàng-Ngọc, Bienhoa.

Trong cuộc đấu võ nầy, có hai người là Nguyễn-an-Khương và Phạm-văn-Lợi vì chơi sai phép (đi đâu võ ma không lo ra tài nghệ tranh đấu để bốp đá thân dưới, người ta chủ ý làm hại kẻ nghịch mình, nên Ban Trị-sự sa thải ra ngoài để làm gương cho các cuộc tranh đấu khác.

Tiền thâu vô được : 420$20
Trừ tiền chi phí hết ... : 380 00
Còn lại ... : 40$14

Đã nộp vào công quĩ của Bổn-hội.

Kể từ ngày nay nhường kẻ già cả tật nguyền, có quả ở Nhà Phước-Tiệc Thudaumot được ma no mặc ấm trong một thời gian vắng dài, ấy cũng nhờ tấm lòng nhơn nghĩa của võ-sĩ Thudaumot và các nơi với hảo giả muốn ngàn trong tinh biết việc phát nên làm, kẻo nhau đi coi rất long dào. Ban Trị-sự xin cảm ơn hết.

Tái bút. — Chư quí vị võ-sĩ trên đây, kể thấy tên mình được Văn-bằng thì mau gởi thơ đến cho Bổn-hội, chỉ rõ cảo ở đích xác của mình (tang, tổng, hạ) dặng gởi Hội-viên bề gởi đến hay là đến làm cùng được.

Thay lời cho hội
Phước-Thiện Tandaumot
TRƯƠNG-TẤN-NGỌC

TRUNG-KỲ

Gạt làng xã, một tháng mũ nâu rượu lậu tự-do

Thanh-hoa. — Mới đây làng Vệ-thôn giải một người mũ đến huyện Yên-định. Người nầy đưa cả hai mặt, vợ nó lại chỉ có một mặt (tuổ là hai vợ chồng chỉ thấy chung có một con mắt, tuổi nó nấu rượu lậu, bị bắt giải sang sở Thương-chánh. Sở ấy phạt 50 và khi tha cho về có giao cho nó hai tờ giấy tây.

Từ đó đến nay, nó cứ nấu rượu lậu mãi, làng nó bắt thì nó đưa giấy ra coi rằng đó là giấy cấp sở Thương-chánh cấp cho nó nấu rượu, tỷ thương thầy tờ giấy viết ngoanh ngoeo, có dấu tròn như đồng bạc hẳn hoi, thoi ngó là sở Thương-chánh thấy nó tàn tật mà dung cho nó nấu rượu lậu để kiếm ăn chẳng tiền cũ gì không đám làm rầy nó nữa.

Nương độ rày sức cấm rượu lậu nghiêm quá, làng phải bắt nó giải đến huyện có đủ khí cụ của nó, quan huyện tôi nó thời nó đưa hai cái « bằng cấp nấu rượu » ra. Tế ra hai bản tội trạng và kê tiền phạt của nó, mà khi tha nó về sở Thương-chánh giao cho nó, chớ không phải là tờ giấy cho phép nấu rượu.

Thế là cả một làng bị một người mũ lòa gạt lấu nầy. Mà người mũ ấy có ý lừa hay là cũng bị lừa đó thôi.

Có kẻ người mũ nầy bị người ta lừa trước. Có kẻ lại quí toàn sở Thương-chánh giao bán tội trạng cho nó, nó không đọc được đã đành, lại dặng không nghe biển chi cả. Đến khi ra về có kẻ điểm-dường quanh quẩn đâu đó, thấy một người lòa cầm hai bản giấy trong sở Thương-chánh đi ra thời xúm lại xem và có ý ngạo nói giỡn chơi hỏng đọc là giấy phép của quan Thương-chánh cấp cho đó. Rồi cứ thế bị ưa mãi cho đến khi về làng.

Chuyện cũng tức cười, sở Thương chánh đâu lại cho phép một tội nhân nấu rượu lậu.

BẮC-KỲ

Bà vải đè con trai

Bắc ninh. — Đêm hôm 8 Juin vừa qua có một người sự nữ tên là Võ-thị-Nhài tự là Hàn-Trai vào nhà hộ sinh, để một đứa con. Sau khi đẻ xong cô vải đặt tên cho con là Vũ-nhỉ, rồi đem cho một người ở vùng Cổ-mễ nuôi. Nghe đâu tiểu nữ lại về ở tại Gia-lâm để tu luyện mà sanh nỗi thì phải.

∴

Một sanh viên trường luật ở Hanoi tự vận

Hanoi. — Đêm 10 rạng ngày 11 Juin, ông Phạm-cư-Bành, 21 tuổi, sanh-viên trường Luật Hanoi (quán làng My-tra, tổng Phong-thạnh, tỉnh Sadec) đã uống thuốc phiện hòa dầm thanh tự-tử.

Sau khi khán nghiệm, các viên chức đã cho cỗ tử-thi ông Bành vào nhà xác. Nhà chuyên-trách đã mở cuộc điều-tra.

∴

Trong cơn say rượu, lái Quát đánh vợ rồi chèo thuyền ra giữa sông định nhận nước

Hưngyang. — Nguyễn v. Quát, lái chở dầu cho hiệu Đông-thành ở phố đò, chiều qua uống rượu say kiệt rồi gây lộn với Trị-Tinh là vợ y. Quát đánh vợ nhàm tìm cả mình mẩy rõ. chèo thuyền ra giữa sông dây vợ ngã ch o xuống. Tuy yếu sức, Trị-Tinh cũng nhẫn được, nhưng Quát liền cầm mái chèo phang vào tay vợ. Thị-Tinh đau quá tuột tay ra đang vẫy vùng dưới nước thì thấy trưởng-phố Tư-tân trông thấy bè người ra cứu. Lái Quát đã bị diệu về bót.

Công-văn

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 20 Mai 1933.

Định cho phép M. Albert Rivera nhượng lại cho Mme Tran-thi-Chon một sở đất 91 mẫu tọa lạc tại làng Thanhtuc (Rachgia), nguyên đất nay M. Rivera đã khẩn được theo từ giao kèo thuận mãi, phê chuẩn ngày 2 Juillet 1932.

∴

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 20 Mai 1933.

Định nhượng đứt cho làng Định-yên, hạt Longxuyên, đặng làm công điền, 2 sở đất nhà nước 17 cao 40 và 19 cao 20, số hiệu 23 và 24, tờ thứ 11 họa đồ làng nói trên đây.

∴

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 20 Mai 1933.

Định nhượng đứt cho làng Bình-trung, hạt Giadinh, đặng làm công điền 2 sở đất nhà nước 76 cao và 23 cao 80, số hiệu 49 và 287, tờ thứ 2 họa đồ làng nói trên đây.

∴

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 20 Mai 1933.

Định nhượng hủy tờ giao kèo với M. Tran-ngoc-Bich, về sự đốn cây trong phần rừng số 6 B, khoản thứ 2, sở rừng cam sở 353 (hạt Bachieu) số tiền đong thế chừng là một ngàn bảy trăm ba chục quan (1.430 francs) thu được trả lại.

∴

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 20 Mai 1933.

Định cho Mme Nguyễn-thị-Thiên một kỳ là một năm kể từ ngày kỳ tên lời nghị nầy, đặng mà bồi đắp sở đất nhà nước chừa thành 2 cao 69, số hiệu B tờ 2 họa đồ chau thành Châudoc, nguyên đất nầy Mme Ng.-thi-Thiên đã đâu gia được hồm ngày 12 Août 1929 và đặng cất nhà trong sở đất ấy theo các khoản đã định trong tờ giao kèo.

∴

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 20 Mai 1933

Định cho những người kể tên sau nầy nhận đứt những sở đất nhà nước kể sau đây tọa lạc tại làng Bình-trung, hạt Giadinh, tên mỗi người đứng trước sở đất của mình nhận

Ngô-v-Vàng và
Ngô-van-ba ... : 286 0h12.20
Pham-van-Bo(h) » 288a 0.10.20
Ho-van-Bau ... » 283b 0.10.20

Đất khẩn nầy trong một kỳ là 3 năm kể từ ngày kỳ tên lời nghị nầy, chẳng đặng bán; nhượng hay là cầm cố cho ai, trừ ra hội Canh-nông Tương-tế, trong các điều lệ định nơi khoản thứ 2 lời nghị ngày 28 Janvier 1928.

Đất khẩn nầy cũng chẳng đặng bán hay là nhượng cho người ngoại quốc.

Sự bán hay là nhượng cho mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

∴

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 20 Mai 1933.

Những sở đất nhà nước kể sau đây tọa lạc tại làng Tân-thành (Bacbieu) MM. Trần-văn-Liêm và Cao-văn-Sanh đã khẩn tạm được theo từ giao kèo phê chuẩn ngày 9 Juillet 1931 nay đính cho hai người ấy khẩn đứt mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn.

Trần-v.-Liêm 1er F. 272 10h65.00
» 327 10 40.00
» V 4.50.00
» 5e F. 35 0.70.00
Cao-văn-Sanh 1er F. 218pie 2.05.00

Đất khẩn nầy chẳng đặng bán hay là nhượng cho người ngoại quốc.

Sự bán hay là nhượng cho mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

∴

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 20 Mai 1933.

Những sở đất nhà nước kể sau đây tọa lạc tại làng Mythanh, hạt Sadec, MM. Nguyễn-văn-Nga, Nguyễn-văn Phương và Nguyễn-văn-Bôi, đã khẩn tạm được theo từ giao kèo phê chuẩn ngày 28 Mai 1932, nay đính cho mấy người ấy khẩn đứt mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn.

Ng văn-Nga 2e F 153/10 9h.5 00
Ng v-Phương » 154/10 9 80.00
Ng văn-Bôi » 155 10 8.68 00

Đất khẩn nầy chẳng đặng bán hay là nhượng cho người ngoại quốc.

Sự bán hay là nhượng cho mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì sự trật tự chung

Qui vị

Muốn mướn về hình thiệt tốt đẹp làm lời rao cho có hiệu-quả:

Muốn vẻ hình đặng in trong sách, hình vẽ theo yết-thị lời rao buôn bán.

Các thứ tranh họa mi-thuật thiệt khéo vẽ bằng phấn hoặc bằng dầu, vân vân...

Xin mời đến thương nghị tại

Imprimerie de l'Union
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57 rue L. Mossard—SAIGON

Muốn bán

Vì gấp đi nên muốn bán một cái xe hơi mui trần hiệu Peugeot, máy móc không trợt trật, 6 mã lực, 6 cái bánh xe còn tốt, bình xăng mới. Đã có bảo hiểm. Bỏ đồ phụ tùng. Có thùng ở đàng sau.

Giá ..... 400 $

Muốn thử xin bọn trước. Muốn hỏi điều chi, xin đến. 240 đường Pellerin.

NGẬM MỘT HƯỜN
VALDA
TRONG MIỆNG
Thì Khỏi đau đớn giọng. Khan cổ, Khỏi nóng lạnh, sổ mũi, và ngứ Không ho.
Có nghĩ nữa, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng hết ho.
Ấy là một thứ thuốc thần hiệu lắm
DỄ MÀ THỊ
các chứng bịnh ho lao và lục ngực.
THUỐC HƯỜN VALDA
có bán cùng trong các tiệm thuốc.
Có một thứ thuốc coi hiệu nấp hộp có hiệu chữ
VALDA
MỘT THIỆT PHẢI

KHI **PHỔI** YẾU
nên dùng thuốc
PULMONIA
chữa bằng thảo-mộc
Sách không quy đồng quý bổ
F. LOSERAIS, Hoá-chất, Boulevard sur-Seine, cũng khắp các tiệm có bán khắp
Ở Saigon — 2, RUE MOLIÈRE-ET-BARBIER

Hơi người bị bệnh hen, nên thở cho dễ chịu!

Thật không có gì khó chịu bằng sự khó thở! Lúc đó, lúc cheo thẳng ... thì thật thị ho sù sì ngày, khan, nhất là đêm, chẳng làm sao cho ngủ được.

Bạn! Con nhiều người có bệnh hen, mà họ đã dùng thuốc Siróp des Vosges Cazé. Thuốc ấy đã chữa khỏi tất phần người, có nhiều lời cám ơn làm chứng.

Hơi người bị bệnh hen, hễ hễ ho ra đờm, trong ... ... thì nhẹ nhàng mà không ... ... vậy sao?

Nếu các ... ... một người, nên mượn mấy lời của sự xưng của họ trên đây, mà dùng thuốc ngừa Vosges Cazé không thì sao không chữa khỏi bệnh ho sù sụt, bệnh hen lúc bớt, nghe như gió thổi trong ngực ... ... ngày.

Siróp des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu thuốc bổ khắp lục địa
CAZÉ, Pharm. 58 bis Avenue de Châtillon, Paris

TIỂU BỘC — PHÁT-HÃN

TA LOC

Mầu ta bằng thuốc

SAN-SÒ-PA-RAY

PA-RI-DI-EN-NỜ

(Saisenarelle Parisienne)

Thuốc chuyên-môn rất công-hiệu để chữa bệnh ngoài da

Bán tại các hãng bào chế khắp nơi

THANH LƯỠNG

Hàng buôn tại số nhà 8, rue Vivienne PARIS

THỨ THUỐC HOÀN BỌC HIỆU

MORRHUOL CHAPOTEAUT

MO-RU'-ON SA BÔ-TÔ

Hay hơn *dầu gan cá* làm cho khỏi uống khỏi nhôm.

Nó là một vị thiên hạ hay dùng trị *ho gió, ho lao, ho tổn.*

Mỗi cái trở tại đường Vivienne Paris, môn bài số 8.

CỨ DỮ GIN THẬN-KINH THÌ LẠI MẠNH NHƯ XƯA.

Khi ai đau thận nếu mua ngay một hộp THUỐC VIÊN FOSTER, bệnh sẽ khỏi ngay, lại xế làm việc dễ giàng. Và, nếu ai nhức đầu, chóng mặt, mất ngủ vì đau nhức khó chịu, chỉ có THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã chữa danh rất công hiệu cho các bệnh sau này:

Đau-lưng — Nước tiểu đục — Cóc ận trong bàng-quang.
Bệnh thấp — Sưng bàng-quang
Đau gang-thắt lưng — Quá lợi tiểu — Huyết sâu sinh nước tiểu văn
Sưng-mắt-cá-chân

Một hộp 8$50 **PILULES FOSTER** Hai Hộp 14$85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hãng bào chế tây và gửi mua tại nhà H. BINAC, Phiem, số 25 Phố Ferdinand. PARIS.

• Enseignement Primaire,
Primaire Supérieur et Secondaire

LYCŒUM LIBRE HONG-BANG

68, 70, Rue Jules Ferry et 89, Rue Lamblot — HANOI

Le Trường tư thục mới (ở Hồng Pháp chỉ mới có Trường này được phép mở đến ban Tú tài) có đủ các lớp: từ lớp Đồng ấu (Cours Enfantin) đến ban Tú tài (Cours du Baccalauréat) có lớp riêng cho nữ học-sinh, có niêm lớp để chuyên dạy pháp-văn, toán pháp, triết học, có lễ nhà dạy thi ai Nguyễn-khắc-Hiếu cũng nổi dạy hán văn và quốc văn hoàn toàn. Có chỗ cho học-sinh ăn ở trong trường, tiền ăn học không tính đắt. Có phòng thí nghiệm có thể mượn xem sách, có sân chơi um tùm cây cối rộng non một vạn thước vuông. Kỷ luật rất nghiêm nhặt. Giáo-sư (Tây Nam) Tú tài. Cô nhất, kỷ sư hết lòng giúp việc.

Quan đốc (Directeur) Enfantin, Cử nhân khoa văn chương triết học, nguyên chánh sở Giáo tế toàn quyền Đông Pháp, đã đỗ Thượng Sơn tốt tại các đình trung Nam ngoài 18 năm trời kinh lại để nối tâm lực rèn cặp cho bọn thiếu niên Annam cho có ông được thành tài.

Ngày nay tại có một trường qui mô kỷ luật như tại trường học-sinh phụ huynh học sinh không phải lo phiền về sự giáo dục nữa.

Ngày khai trường dến 1er Septembre song vì người xin học tổng quá và chữa sửa nhà trường chưa xong, nên mới có các lớp về sơ đẳng (cycle primaire) và về bản Tú-tài (cycle secondaire) bắt đầu học còn các lớp Cao-đẳng tiểu học (cycle primaire supérieur) bắt đầu khai giảng ngày 5 Septembre.

N. B. — Ai ở xa hay không thì được vào trường nhà nước chậm 1 ngày cũng nhận.

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

HÃY NÀI CÁI KỸ TÊN : MIDY

SANTAL MIDY

(Săn-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiền và tinh hoa để trị bịnh *đau lưu*, mới củ gì đều thân hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu MIDY.

Buôn bán tại số 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mấy nhà Thuốc

QUI VỊ HÃY ĐỂ Ý CHỚ LÂM

Thuốc điếu hiệu « *TAM-SẮC* » bao ngoài bằng giấy bóng đối là vì bao của nó cứng tốt hơn bao giấy mỏng, làm cho thuốc không ẩy và không mất mùi thơm.

HÃY HÚT THUỐC ĐIẾU « HIỆU *TAM-SẮC* »

là một thứ thuốc ngon thượng hạng để tàu không hư. Như vậy mà thuốc nầy đang nổi danh khắp cả hoàn cầu.

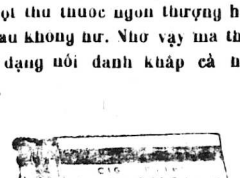

DẦU "CRÉSYL" THIỆT

và sự hiệu nghiệm chắc chắn đã được cách bác học, có một vinh dự hiệu

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH ĐỘC — LÀM SẠCH MỌI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỊNH ĐỘC — [illegible]

THIỆT HỮU ÍCH [illegible]

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG [illegible]

HÃY CỨNG CỔI ĐỪNG HỨ lấy hàng xấu không phải hiệu "CRÉSYL-JEYES"

THUỐC HIỆU ASPIRINE DES "USINES DU RHONE"

là thuốc để uống trừ những bịnh:

Nóng lạnh, sổ mũi, ném mình các chứng rết cư
Nhức đầu, nhức ốc, nhức răng
Đau mình, đau mẩy, đau lưng. Nhức gân cốt, trật co

có bán cùng tổng các nhà bán thuốc

Phải đòi hỏi cho đặng hiệu "USINES DU RHONE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

VĂN-SỬ — NAM SỬ TIỂU THUYẾT SỐ 17

THẦN-KHÚC TƯỚNG-QUÂN

Võ-phi-Long

IV

Thất hùng-long, Nguyễn-Quyện không qui hàng

Khóc bằng hòn, Phi-Long quyết báo oán.

Tiếp theo

Nguyễn-soái nhà Lê xem rồi phê hai chữ « *y ước* » vào bức thư của tên quân đem về trình lão-tướng Nguyễn-Quyện. Đọn hội chư-tướng lại mà truyền lịnh : « Nay đã đến Tết nguyên-đán, ta vừa mới ký tờ đình ước đình chiến năm ngày cho quân-sĩ ăn Tết. Quân-sĩ ăn Tết dân chúng cũng nên cho nó ăn Tết. Nước lấy dân làm gốc, ta e sáng nên làm mất lòng dân. Muốn cho dân được yên lòng mấy ngày xuân, chư-công phải truyền lịnh cho quân-sĩ cấm nhặt ba điều :

Thứ nhứt.— Không được vào nhà dân mà lấy đồ ăn hay của cải.

Thứ nhì.— Không được cướp của cải hay là chặt cây cối.

Thứ ba.— Không được đem bắn dân-bà con-gái, và không được vì thù mà giết người.

Bình tướng chẳng luận lớn nhỏ, hễ phạm vào một điều trong ba điều ấy thì ta cứ theo quân pháp mà xử trảm.»

Chư-tướng phụng mạng ra truyền lịnh cho quân-sĩ.

Rồi Nguyễn-soái đòi một mình Phạm-đức-Kỷ vào trướng mà trao một kế.

Ba ngày Tết Trịnh-Tùng đề cho dân trong thành và dân ngoại ô tới lui thong thả, chẳng ngăn cấm chi hết. Phạm-đức-Kỷ bữa mồng một Tết giả dạng thường dân trà trộn vào thành, tìm quán xá nghỉ ngơi, nói dối rằng mình ở Ninh-bình lên Thăng-long kiếm bà con dặng thăm, nhưng rủi người bà con ấy dời nhà đi chỗ khác nên phải ở nán lại đó hỏi. Vì giọng nói cần người Thanh-hóa và người Ninh-bình không khác nhau mấy chút nên Phạm-đức-Kỷ được yên ổn, không ai tra hỏi hết.

Sáng sớm bữa mồng năm tháng giêng năm Mậu-thìn (1592) Thái sư Nguyễn-Quyện ỷ bọn xuất thành giáp chiến, bèn tả có Thống-chế Bùi-văn-Khuê, bên hữu có Đô-đốc Trần-bá-Nền, hai người theo lược trận. Còn Ngũ-đệ Mạc-ngọc-Liên thì ở lại thủ thành.

Bên nhà Lê, Trịnh-Tùng cũng đắc bổn viên đại-tướng là Nguyễn-văn-Liên, Huỳnh-đình-Ái Hà-thọ-Lộc và Ngô-cảnh-Hựu xuất đinh nghinh địch.

Nguyễn-Quyện khêu chiến, Trịnh-Tùng sai Ngô-cảnh-Hựu ruóc đánh Hai đàng thương đàm đao chém, đánh với nhau gần một trăm hiệp, Ngô-cảnh-Hựu mới trảm kẻ cự địch không được nữa, bèn hoảnh thương quay dầu ngựa chạy trở về bổn trận. Tức thì Hà-thọ-Lộc xông ra tiếp ứng, đánh được một trăm năm chục hiệp rồi cũng thua về. Đến phiên Huỳnh-đình-Ái ra đánh vài trăm hiệp rồi cũng thua luôn. Nguyễn-văn-Liên xem thấy nổi giận bươi thiết-côn ra cự với đại-đao của lão-tướng Nguyễn-Quyện.

Một người hươi côn như rồng bay, một người cử đao như phụng múa, hai tướng đánh với nhau ba trăm hiệp bất phân thắng bại. Hai bên quân sĩ giong chiến trống trợ oai. Nguyễn-Quyện tuy đã già rồi mà sức lực còn mạnh mẽ, đã đánh với ba tướng kia rồi bây giờ đánh với Nguyễn-văn-Liên, bèn tiếp không nghỉ tay một phút nào hết, song chẳng hề nao núng, đao pháp không bao giờ rối loạn.

Trịnh-Tùng dòm thấy Nguyễn-văn-Liên đánh lâu quá mà không thắng nổi Nguyễn-Quyện bèn khiến ba tướng kia trở ra một lượt mà trợ chiến. Bên nhà Mạc, Bùi-văn-Khuê với Trần-bá-Nền cũng ngựa xốc tới tiếp Nguyễn-Quyện. Bấy giờ bổn chiến sáng sớm đến một trời xế bóng không bên nào đánh phân thắng trận được. Trịnh-Tùng e tướng mình sơ sảy, liền minh kim thâu quân, bổn tướng bèn Lê lui về.

Nguyễn-Quyện muốn rượt theo nhưng Bùi-văn-Khuê cản lại:

— Nhạc-phụ chẳng nên khinh địch. Tiểu-tế thấy binh Lê hăng ngã không rối loạn, chắc chúng nó không phải thua. Nó lui đây e có gian kế, xin Nhạc-phụ đừng đem thân ngàn vàng vào trong địa.

— Ta làm tướng già đời chẳng hề chịu thua ai. Nay sợ chi thằng Trịnh-Tùng mà chẳng dám xông vào binh nữa nói.

— Đã biết như vậy, nhưng chúng nó từ Thanh-hóa ra đến đây không có lẽ bỏ thế công mà giữ lấy thủ. Nếu muốn cố thủ thì ở yên trong Thanh-hóa mà cố thủ, chớ đem mười muôn binh ra đây làm chi cho hao tốn.

Nguyễn-Quyện nghe rể mình là Bùi-văn-Khuê nói phải, không tính việc phá đình trại của Trịnh-Tùng nữa, nhưng cũng giục ngựa tới vài bước rồi kêu Trịnh-Tùng hỏi :

— Nguyễn-soái nhà Lê không muốn danh nữa hay sao?

— Bổn-soái chẳng phải là cự không lại lão-tướng đâu. Song thấy lão-tướng dấn võ tới sang sơm đến bây giờ, sợ lão-tướng mệt mỏi nên dinh-chiến cho lão tướng nghỉ đó mà thôi.

— Lão không cần nghỉ. Nguyễn soái muốn danh nữa thì sai người ra đánh, bằng không thì bãi trận mà về, chớ ở đây ngó nhau làm chi?

— Bổn-soái chưa bãi trận là vì còn muốn nói với lão-tướng một lời: Bổn-soái xuất binh, danh chánh ngôn thuận, đến đâu thắng đó, lão-tướng cũng biết. Nay Bổn-soái đến đây, không công phá thành trì bổi lòng Bổn-soái mến lão tướng lắm. e thành trì phá rồi thì e ngọc đá cũng phải vỡi. Vậy Bổn-soái khuyên lão-tướng hãy qui thuận Lê-triều đi, đồng phò ta chơn chúa, chẳng hơn là sử bo bo theo giặc hoài sao?

Nguyễn-soái khuông nên đem những tiếng chơn chúa với giặc giả mà dụ lão. Nguyễn-soái cũng biết đời loạn ly bề được là vua, thua là giặc, nên tuồng ấy là chơn chúa, bèn bại phải chịu tiếng làm giặc. Con muốn nói chuyện qui hàng thì đợi bao giờ lão thất trận, Nguyễn-soái sẽ đem ra nói, lão sẽ trả lời, chớ bây giờ lão chưa thất trận mà?

— Lão-tướng nói như vậy, thôi thì chờ đến ngày mai, lão tướng sẽ làm người thất trận cho mà coi. Bây giờ Bổn-soái xin bãi trận trở về nghỉ ngơi.

(Sẽ tiếp).

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur Propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIẾT.
57, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant: LÂM-VĂN-NGỌ.

24/11
21 Juin 32

TỈ-VỊ ĐƯỢC LÀNH MẠNH
NHỜ THUỐC BỘT
CỦA ÔNG TÀN-SĨ Y-KHOA

POUDRES DE COCK

Quí ông quí bà biếng ăn biếng uống, tiêu hóa chậm trễ khó nhọc, ợ chua, ợ hơi, nặng bụng hay là ngán tức, sau khi ăn cơm rồi chàng ? Quí ông, quí bà hay bị chứng xốt, nhứt đầu chóng mặt, hay ngáp ngủ gục, khi mới ăn rồi, bước đứng trăng bơi thấy hồi hộp (thót nghẹt), sình bụng không ?

Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bỏ bợn da, buồn mửa, khi thì thảo da khi thì bón không ? Có đau mỗ ác đau bụng, có mỏi mệt nhọc, thở hắn-hển, ban đêm tức tưởi, giấc bao ngủ không được chăng ?

Phải nhớ trong trí rằng : thuốc bột Poudres de Cock làm cho quí ông, quí bà hết sự đau đớn ấy và các chứng bịnh nó làm cho qui ông qui bà chịu nhọc có hại, vì thuốc bột POUDRES DE COCK làm cho ta vị bườn lại như cũ rất mau. Uống thuốc bột POUDRES DE COCK ăn cơm ngon, vật thực nào nó tiêu hoa cũng dễ, ngủ tăng lực phỉ tình đầu, óc, gan, thận, phế phủ được thông sướng, tinh thần trang kiện mạnh mẽ, vui vẻ. Qui ông, qui bà ai ai cũng đau lắm, vậy thì uống thuốc bột POUDRES DE COCK vì nó dễ mà trị bịnh ấy.

Thuốc bột POUDRES DE COCK đựng trong hộp thiếc để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bán chế ở thành JEUMONT, tỉnh Nord.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU
VICHY CÉLESTINS
ĐỒNG THỜI LÀNH CÁC CHỨNG :
Như vương cái bịnh hay mắc đau đau mình như gan, dạ dày, ngứa cổ cái, đau bao tử

CÁC VỊ SẢNG HIỆU VICHY-ÉTAT
SEL VICHY-ÉTAT
PASTILLES VICHY-ÉTAT
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT
Diêm vị nước mạch chế ra để pha ấm ra nước uống
Uống hai ba viên khi ăn rồi thì dễ tiêu hóa
Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn màu tiêu

COI CHỪNG LẦM BỘ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

BANQUE DE L'INDOCHINE
PRIVILEGIÉE FONDÉE EN 1875
Capital versé 120,000 000 Francs
Réserves au 31 12 30 116 568.454 Frs
SIÈGE SOCIAL 96 Bd Haussmann PARIS
Adresse Télégraphique : INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDO CHINE	AUTRES SIÈGES
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-PAYAHD	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
MONGTZÉ	HANOI	NOUMÉA
—PÉKIN—	THANH-HOA	
SHANGHAI	—HUE—	PAPEETE
TIENTSIN	NAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	PONDICHERY
	QUINHON	
	TOURANE	
	—VINH—	SINGAPORE

Correspondants dans le monde entier
Traite toutes Opérations de Banque
SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE
Location de Coffres Forts

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm
HỘI HIỆP BỔN NẬT DANH PHÁP
Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp
Vốn 1.000 000 lượng (Thượng-Hải)
và 8 000 000 phật lăng đã đóng tất cả
QUẢNG-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP :- SAIGON 26, đường Chaigneau
Chi ngành ở tại Hanoi 58 Đại lộ Francis Garnier

Muốn dự dể
Lập tư bổn
Muốn có sẵng vốn
cho con cái lúc đôi bạn
Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thỉ hãy mua vé của hội VẠN QUỐC TIẾT-KIỆM :
Vé 1.000 đồng. — trả mỗi tháng 8 đồng.
Vé 500 đồng. — trả mỗi tháng 4 đồng.
Vé 250 đồng. — trả mỗi tháng 2 đồng

Dặng dự vào.
1re Chục rủ số hồi vốn lại mỗi tháng kể từ tháng đầu.
2me Chục chia 1/3 tiền lời của Hội, sau khi đóng đặng 2 năm.

Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và từ tế đặng làm quảng lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.

NÀY THUỐC CHỨ DANH
CHỮA BỆNH
ĐAU-LƯNG
THUỐC VIÊN FOSTER chữa Khan, Đau, Đau ngực, Đau thần kinh ra, Lạt, Cảm, Ho thuốc Khan, Đau nhức ở lưng, Đau ngang thắt lưng, Bịnh nhức xương, bịnh sưng, mắt ra, Lạt rot, Đau nhức Gan, Đau Lá Xương, Ho mửa có chất xốt, Đau mình mẩy, ngủ THUỐC VIÊN FOSTER Ai cũng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì khỏi chắc, bịnh sẽ khỏi, ăn mau mà Lá thời chẳng khó, nên tìm thuốc hay mà dùng. Có bịnh thì chữa, bịnh mạnh không đau hay ngày ngất, nên nam nhơn nên sai tìm THUỐC VIÊN FOSTER.

Một Hộp 8$50
PILULES FOSTER
Hạc Hộp 14$85
CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG
Exiger la signature ci-contre sur chaque boîte
H. BINAC, Pharmacien, 25 Place Ferdinand, PARIS.

VIN
TONIQUE & BI-NUTRITIF
Du Docteur RIF
Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* RIF *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầu là vị đại bổ gân cốt càng là trăn kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm mới thấy ngày xuân đã thân mến, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lăn thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mạnh hơn xưa

Còn con nít lớt nhớt, đàn bà mắt máu, có huyết bạch, có chửa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, da mặt đỏ sáng, tinh thần trăn kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trử bán tại tiệm thuốc Tây đương Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins, Cholon.

Ở PARIS
Các bà sinh đẹp muốn giữ cho da mặt được mịn màng hoạt thiệt đẹp dáng
CREME SIMON
Thật hiệu nghiệm, hợp theo vệ sanh, giúp ích được và đáng nên dùng.
Mỗi buổi sáng và chiều, khi rửa mặt rồi còn đương ướt, thoa nó lên se thày hiệu nghiệm liền.
Qui bà không cần phải lựa thứ nào nữa, qui bà nên châm một thứ đó mà thôi.

Liêu trai chí dị

Chuyện nàng Cát-Cân

Chẳng dè khi nàng nghe rồi sắc biến, liền chạy ra kêu Ngọc-Hăng, bảo đem con đến, rồi nói với chàng rằng : « Cách ba năm trước đây thiếp cảm vì chàng có tình thương tưởng, nên phải dâng vóc mình nầy mà báo đáp cho chàng ; nay chàng đã sanh nghi thì còn ở với nhau nữa sao được. » Nói rồi nàng với Ngọc-Hăng đều quăng con xuống đất. Hai đứa nhỏ vừa rớt xuống đất thì đều mất liền. Chàng thất kinh, bèn day lại, thì hai chị em nàng ấy đã biến đi đâu mất ; trong lòng hối hận chẳng cùng.

Cách ít ngày, chỗ nàng quăng hai đứa con xuống đó, mọc lên hai cây mầu-đơn, có một đêm mà đã cao gần tới thước. và rồ bông cũng nội trong năm ấy, một cây bông tía, một cây bông trắng, bông lớn bằng cái quả, sánh với bông Các-cân và Ngọc-Bằng thường thì nhiều cánh và tốt đẹp hơn nhiều ; trong chừng vài năm, thì nó đâm chồi nứt lược, nảy nở rất nhiều, hễ đời đi trồng chỗ khác, thì nó lại biến ra giống khác, không biết là loại nào. Từ đó mậu-đơn mà thạnh mậu hơn hết, thì không có đâu cho bằng xứ Lạc-Dương.

∴

Chuyện nàng Huỳnh Anh

Mã-Tử-Tài là người ở Thuận-Thiên, những người nơi đó chẳng có ai cho nơi Tài được, hễ chàng nghe ở đâu có giống cúc tốt, dầu cho xa xuôi ngàn dặm cũng tìm mua cho được đem về mà trồng.

Một ngày kia có khách ở Kim-Lăng, đến ở ngụ trong nhà, nói rằng người bà-con với mình, có một vài giống cúc tốt lắm, ở phương Bắc nầy hãn ít không có.

Mã (*tức là Mã-tử-Tài*) nghe nói mừng lắm, liền sắm sửa hành-lý, thưng dưng đi về người khách ấy đến Kim-Lăng ; người khách ấy bắt sức khẩn cầu mới nay giùm cho được vài mụt cúc con, Mã-Sanh mừng rỡ trân tàng như của báu ; về đến nửa đường, gặp một người thiếu-niên, cỡi ngựa đi theo một cái xe 4 phía có mang treo tử-tế, xem ấy lại thì người thiếu-niên ấy phong tư nhã-nhặn, Mã-Sanh bèn lấn lần đi gần người ấy chuyện vẫn làm quen.

Người thiếu-niên ấy xưng mình là họ Đào, lời ăn nói rất nên tao nhã, nhơn hỏi thăm họ Mã ở đâu và đi đâu ; Mã-Sanh tỏ thiệt việc mình đi tìm cúc. Người thiếu-niên ấy nói : « các có giống nào là không tốt, duy nhớ có vụng phân tưới nước tại mình mà ra chớ. » Bèn đem nghề trồng các mà luận cho Mã-Sanh nghe. Mã-Sanh rất mừng, rồi hỏi người thiếu-niên ấy ý muốn đi đâu.

Người thiếu-niên ấy đáp rằng : « Chị tôi đã nhâm chân đất Kim-Lăng, nay muốn đời về ở bên Hà-Bắc.

Mã-Sanh nghe nói mừng rỡ chẳng cùng, bèn nói rằng : nhà tôi thiệt nghèo, tay là lều tranh vách là mặc dầu, song mà chiếu sạch giường tre, cũng đủ chỗ cho tuấn-bộ ngài ngơi được, nếu chẳng chê chỗ sơ sài, thì khỏi tìm đâu cho nhọc. »

Đào liền chạy tới trước xe mà thưa với người chị. Bỗng thấy người trong xe vén mang liền mà nói chuyện, thì ra một người tuyệt thế mỹ-nhơn, độ chừng 20 tuổi ; ngó người em mà nói rằng : « Nhà thấp không sao, song phải chỗ rộng. »

Mã-Sanh thay cho họ Đào mà trả lời rằng được. Rồi đó mới dắc nhau đồng về một lược. Nơi phía nam có một miếng vườn hoang, có ba bốn căn nhà nhỏ, họ Đào chịu ở chỗ đó, mỗi ngày cứ qua bên phía bắc-viện mà sửa cúc cho Mã-Sanh, cúc đã khỏi mà Đào nhỏ gốc lên đem đi trồng lại thì sống liền ; trong nhà thiệt là thanh bần, Đào mỗi ngày chỉ cứ ăn uống với Mã-Sanh ; xét kỹ lại bên nhà Đào, thì hình như không có nấu ăn.

Vợ của Mã-Sanh là Lữ-Thị cũng yêu mến người chị họ Đào ; nên thường sai đem gạo thóc với đồ ăn mà cho. Người chị của họ Đào tiếng-tự là Huỳnh-Anh, đối nàng cũng phong-nhã, chuyện vẫn cũng hay ; mỗi khi nàng qua nhà Tử-Thị thì thường hay may và thêu thùa với nhau.

Một ngày kia Đào bèn nói với Mã rằng : « Nhà anh thiệt chẳng phải giàu, còn tôi thì ngày chỉ tốn chi có ăn không ngồi rồi mà hại trị-giao ; thì làm sao cho bền được. Nay tôi tính với anh một kế, là bảo các cũng đủ mà mưu sự sống. »

Nguyên Mã-Sanh là người trong sạch, nay nghe Đào nói như vậy thì lấy làm bí mà đáp rằng : « Tôi tưởng tức-hạ là phong-lưu cao-sĩ, an vui theo chữ bần, nay lại luận như vậy, là ý muốn bắt đồng-lý (*là cúc*) đem ra làm mối nơi thị tỉnh, vậy cẳng là nhục cho Huỳnh-hoa (*cũng là cúc*) lắm sao ? »,

Đào cười rằng : « Tự thục kỳ lực (*mình làm lấy mà ăn*) có ai nói rằng tham ; bán hoa mà làm nghiệp, cũng chẳng nên lấy lắt mà cần làm giàu, song cũng cẳng ắt là cầu cái tham. »

Mã-Sanh không nói rằng chi hết. Đào liền đứng dậy đi ra. Từ ấy những nhành tàn giống xấu Mã-Sanh bỏ ra thì Đào lượm hết đem về ; và từ đó Đào cũng chẳng ăn uống cả Mã-Sanh nữa ; có kêu thì chàng mời đến ; chưa được sao lâu mà cúc đã trở bông, nghe bên nhà Đào tiếng nói lao xao như chợ : Mã-Sanh lấy làm lạ, bèn lén dòm coi, thấy những kẻ đến đó mua hoa, lớp thì chở bằng xe, lớp gánh lớp đội dập dầu ; mà những hoa ấy đều là dị chủng, mắt chưa từng thấy, trong lòng ghét ráng tham, ý muốn tuyệt giao, lại giận sao có dâu riêng giống tốt, bèn xô cửa bước vào, ý muốn mắng trách. Đào ra bắt tay, dắc vào chỗ sân đất bỏ hoang khi trước mà nay hơn nữa mẫu đều là bộ cúc, chung quanh lối đó chẳng có chỗ nào là chỗ bỏ không. hễ cất mà bán đi rồi thì lại bẻ nhánh khác đem cắm lại đó mà bỏ bỏ liền. Những cúc của Đào trồng, chẳng có buổi nào là không tốt đẹp. Nhưng nhìn kỹ lại, đều là những cúc của mình đã nhổ mà bỏ ra khi trước vậy.

(*Mai tiếp*).

Chocolat **NESTLÉ**

Chẳng những là đồ để tráng miệng quí, mà nó cũng là một món ăn bổ khoẻ.

Chocolat *NESTLÉ*

Dại-tiện táo-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Nếu muốn chánh khoi, xin dùng :
thử thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

In theo dung tờ dẫy hiệu.

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ

Bán ở khắp các hang bao-chế tây.

ESSENCE
—
LOTION
-
POUDRE
-
SAVON
-
BRILLANTINE

TỐT
THƯỢNG
HẠNG

ADOREIS

Gellé Frères Paris

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PI-LUN LỜ PANH KÔ
(PILULES PINK)
RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và tẩm nhuận các cân tây ; thuốc nầy làm cho biết đói, làm cho các nước trong dạ dầy chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể.

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền-muộn, bịnh gầy-mòn, các bịnh tơi thì lớn số và bịnh trở về già, bịnh đau bao-bì, bịnh nhức đầu, bịnh cần lực mỏi mệt.

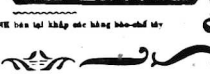

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
DES
USINES DU RHONE

CHỮA KHỎI :
NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHÍP
CÁC CHỨNG ĐẦU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn cũng chớ tin

Khắp kỳ tìm hiệu
"USINES DU RHONE"
mới chắc là được thuốc nhà chế tinh sảo và công hiệu

Elixir tonique ANTIGLAIREUX
du Dr GUILLIÉ

Là thuốc bổ mỹ-tửu đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bệnh do
Mật uế và **Đờm dãi**
sinh ra, nghĩa là
các bệnh ở Gan, ở Dạ giầy (bao tử) ở ruột, ở tim, các bệnh động huyết, bệnh ngã nước, Sốt, Tê-thấp.

Phát nhãn kỷ tên kỷ
G. ROCHER, Bào chế chuyên môn
PARIS, 32, Rue de Grenelle
Bán ở các hiệu thuốc

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị
BỊNH TIỀM LA
Uống thế khỏi chích thuốc

SIGMARGYL
Laboratoire Chimiotherapique 2 Place du Théâtre Français PARIS
A Saigon : L. SARREAU, Pharmacie Normale, J. MUS, Pharmacie Centrale.

GÂY MÔN
Thuốc
SIROP de DESCHIENS
có huyết bổ
Làm cho Sung túc máu mau, lấy lá mật vì thuốc của cần Lương-y trừ bịnh.

CÁCH TRỊ BỊNH ĐAU
CAN, TÌ, PHẾ PHỦ
BẰNG THUỐC BỘT
POUDRES DE COCK

Có nhiều vị thuốc ngoài khoa uống vào tuy gây đau bụng lành lợi đau bụng, tì phế vị, không ăn no lạm cho bớt đau mà duy một lát mà thôi lại bịnh trở lại nặng hơn, là vì thuốc không thấm vào gốc bịnh.

Cần nhứt ai ai cũng muốn trừ cho tuyệt bịnh. Thuốc bột *Poudres de Cock* là một vị thuốc thần hiệu cứu mạng vì nó làm cho Can, tì phế phủ được trong sạch lưng ấy chuyển vận đồng nhau mà làm cho vật thực có ích cho con người.

Uống thuốc bột *Poudres de Cock* vật thực nào nó tiêu hóa cũng được hết, nó thấm và bổ máu thịt, thêm sức cho được khỏe mạnh.

Muốn trừ bịnh đau bụng cho tuyệt gốc rễ, ăn uống không tiêu đau bụng mà thường sinh ruột sa lồ bao tử sưng ruột, đau gan, muốn cho trừng bịnh ấy không hoá ra bịnh huyết suy, gầy gân, giảm cốt, bịnh nước tiểu ngọt như cơm, trồng trắng trứng gà, đau bàu thủ vị, ợ lợi và các chứng bịnh nặng hơn nữa, trước hay là sau khi ăn cơm uống một liều thuốc bột *Poudres de Cock*.

Thuốc bột *Poudres de Cock* đựng trong hộp thiếc để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào bế ở thành JEUMONT (Dpt NORD).

Enterobyl
ĂNG-TÊ-RÔ-BI-LỜ
THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 muỗng nhỏ (muỗng uống cà-phe) thuốc bột nhỏ pha vào nước lã.

Thiếu chất ở lá gan . . . . . Bịnh táo kết — Bịnh gầy mòn
Bịnh ngoài da. . . . . Bịnh ở các xứ nóng. . . . . .

E. DEHAUSSY, là quan đốc-tờ khoa vệ-sinh, cổ nhân khoa cách-trí, Nguyên làm đầu coi các công-việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 66, Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÃNG BÁO CHẾ TÂY

Legone : Pharmacien MUS, SOLIRENE HARBERHOUSSE, SARREAU, FRANCO-ANNAMITE